

Na Hanau: 'Warme woorden veranderen niets'

1 jaar na aanslag Hanau

Achtergrond - 17 februari 2021 - Auteur: Lynn Stroo

Vrijdag precies een jaar geleden werden negen bezoekers van twee shishalounges in de Duitse stad Hanau doodgeschoten. De schutter beroofde daarna zijn moeder en zichzelf van het leven. Een proces kwam er daardoor niet. Overlevenden en nabestaanden van de aanslag zitten nog met veel vragen en vinden dat de autoriteiten op verschillende momenten hebben gefaald.

Ferhat Unvar, Mercedes Kierpacz, Sedat Gürbüz, Gökhan Gültekin, Hamza Kurtović, Kaloyan Velkov, Vili Viorel Păun, Said Nesar Hashemi en Fatih Saraçoğlu: het zijn de namen van de slachtoffers die omkwamen bij [de aanslag in Hanau](#) (Hessen) op 19 februari 2020. De 43-jarige schutter Tobias R. kende deze mensen niet, maar schoot ze dood vanwege hun buitenlandse wortels. Voorafgaand aan zijn daad plaatste R. teksten en video's met complottheorieën op internet. Hij had een diep racistische overtuiging, stelde het Duitse openbaar ministerie na onderzoek vast.

Vrijdag houdt de stad Hanau samen met de deelstaat Hessen een herdenkingsbijeenkomst voor de slachtoffers, waarbij ook de Duitse bondspresident Frank-Walter Steinmeier aanwezig is. Op alle openbare gebouwen in de deelstaat Hessen zal als eerbetoon de vlag halfstok worden gehesen. Na de bijeenkomst luiden 's avonds alle klokken in Hanau.

Rechts-extremisten

De aanslag veroorzaakte een schokgolf in Duitsland. Het toonde na de antisemitische [aanslag op een synagoge in Halle](#) en de [moordaanslag op politicus Walter Lübcke](#) in Kassel (beide in 2019) opnieuw het grote gevaar van rechts-extremisten in de samenleving. "Racisme is een gif. Haat is een gif", zei bondskanselier Merkel vorig jaar in reactie op de aanslag. Deze woorden herhaalde ze vorige week in haar wekelijkse [videoboodschap](#). "Wij verzetten ons tegen degenen die proberen Duitsland te verdelen, met al onze kracht en vastberadenheid", voegde Merkel daar aan toe.

'De 43-jarige schutter Tobias R. schoot deze mensen dood vanwege

hun buitenlandse wortels'

Overlevenden en nabestaanden van de aanslag in Hanau vinden dat de Duitse autoriteiten en politici nog steeds niet vastberaden genoeg zijn in het bestrijden van racisme. Dat concluderen ze in een onlangs verschenen [video](#), in samenwerking met 'Initiative 19. Februar'. De sprekers stellen dat autoriteiten en politici voor, tijdens en na de aanslag op verschillende manieren hebben gefaald en de racistische moorden niet tot een keerpunt in Duitsland hebben geleid. "Met warme woorden en loze beloften zal er niets veranderen", zegt Newroz Duman van Initiative 19. Februar in de introductie. Alle centrale vragen over de aanslag zijn volgens haar nog onbeantwoord. "Alleen met een kritische aanpak die concrete gevolgen heeft in de praktijk kunnen nieuwe racistische aanvallen worden voorkomen."

In de video met de titel 'Wir klagen an! Ein Jahr nach dem rassistischen Terroranschlag' lezen overlevenden en familieleden van slachtoffers de conclusies van hun eigen onderzoek voor. De sprekers stellen vooral veel vragen. Waarom kon de dader zijn wapenvergunning verlengen, terwijl bekend was dat hij geestelijk ziek was? Hoe kon hij zich nog inschrijven voor schiettrainingen in Slowakije? Waarom was het noodnummer van de politie tijdens en na de aanslag slecht bereikbaar? En vooral: hadden de negen moorden voorkomen kunnen worden? De schutter leefde onopvallend en was daardoor niet in het vizier van de veiligheidsautoriteiten, zegt Piter Minnemann, overlevende van de aanslag. Toch waren er wel voortekenen bij R., aldus Minnemann. "Die werden niet opgepikt en niet onderzocht. Waarom niet?"

De sprekers hebben ook kritiek op de manier waarop er na de aanslag met hen is omgegaan. Familieleden van de slachtoffers werden in de nacht van de schietpartij pas laat geïnformeerd. Vervolgens werden ze na het nieuws niet begeleid, vertellen ze in de video. Tegen sommige nabestaanden werd gezegd dat ze zich ver moesten houden van de vader van de schutter, en geen bedreigingen moesten uiten. Minnemann: "De vader van R. mocht daarentegen wel racistische uitingen doen, zonder gevolgen." Ook kon de vader de auto en het wapen van R. terugvorderen. Minnemann noemt dat het

“structurele racisme bij de Hessische politie” en de andere instanties die de aanslag onderzochten.

Racisme

De overlevenden en nabestaanden stellen dat ze voor de aanslag vaak niet gehoord werden als ze melding maakten van racistische incidenten. Ze noemen een voorbeeld uit 2017, toen jongeren door een man met een geweer werden bedreigd. Hun noodoproep werd niet serieus genomen.

Serpil Temiz Unvar, moeder van de 23-jarige Ferhat Unvar die op 19 februari werd doodgeschoten, besloot direct na de moord op haar zoon een stichting op te richten. De moord confronteerde haar met het racisme dat er altijd al was tegen Duitsers met een migratieachtergrond, schrijft ze op de website van [‘Bildungsinitiative Ferhat Unvar’](#). Ze richt zich vooral op de situatie in scholen. ‘Ferhat was een zeer begaafd kind, zeer intelligent en levendig. Soms was het niet makkelijk met hem. We hebben ervaren dat docenten een ‘buitenlands kind’ vaak niet accepteren’, schrijft Unvar. ‘Ferhat heeft dat steeds weer ervaren, en ik zei steeds weer tegen hem; jij moet harder werken dan de anderen, omdat je niet dezelfde kansen hebt als de Duitse kinderen.’ *(tekst gaat verder onder de tweet)*

Keiner entscheidet sich mit welcher Nationalität er geboren wird.
Keiner entscheidet sich für schwarze oder blonde Haare.wie kann es
sein,dass das ein Grund dafür ist zu morden??

pic.twitter.com/QWCoymG47p

— Serpil Temiz Unvar (@TemizUnvar) August 28, 2020

Ferhat liep vast op school en dat belastte de relatie met zijn moeder. Unvar op haar website: ‘Ik had er toen graag met andere moeders over willen praten. Daarom wil ik een plek openen voor antiracistische educatie en empowerment, ter nagedachtenis aan mijn zoon Ferhat. We moeten iets veranderen.’ Ze wil workshops ontwikkelen voor docenten en leerlingen. Op ons herhaaldelijk verzoek voor een interview komt geen reactie.

‘Jij moet harder werken dan de anderen, omdat je niet dezelfde kansen hebt als de Duitse kinderen’

Ook het samenwerkingsverband ‘Initiative 19. Februar’ opende in Hanau een eigen ruimte, precies tegenover de shishalounge waar de eerste schietpartij plaatsvond. In deze ‘140 qm (m2) gegen das Vergessen’ kunnen nabestaanden samenkomen en elkaar steunen. Tegelijkertijd is het een plek van waaruit

politieke druk uitgeoefend kan worden voor meer opheldering over de aanslag, stelt 'Initiative 19. Februar' in een [video](#).

De initiatiefnemers zijn strijdvaardig. "De camera's en de politici vertrekken straks weer uit de stad, maar wij blijven", schrijven ze op hun website. "We zullen niet toestaan dat 19 februari 2020 onder het tapijt wordt geveegd - zoals de talloze rechtse moorden ervoor. En ook niet dat daders weer worden beschermd en hun geweld gebagatelliseerd." De komende dagen worden in Hanau en talloze andere Duitse steden demonstraties en herdenkingen georganiseerd.

Meer lezen, zien of horen over de aanslag in Hanau?

In de mediatheek van de ARD is de documentaire '[Hanau - Eine Nacht und ihre Folgen](#)' te zien.

Twee journalisten van Der Spiegel trokken maandenlang met de nabestaanden van de aanslag op en schreven een uitgebreid artikel: [Die Hanau-Protokolle](#)

De Duitse zanger Konstantin Wecker schreef naar aanleiding van de aanslag een lied voor de slachtoffers en nabestaanden, Willy 2021, te [beluisteren op YouTube](#)

De Süddeutsche Zeitung maakte de podcast '[Hanau: Ein Jahr nach dem rechten Terroranschlag](#)'

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/42406/na-hanau-warme-woorden-veranderen-niets>